

GARANCIA

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A KISTERMELŐK LAPJÁHOZ

KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA – MAGYAR ÉRDEKEK

Többéves tárgyalássorozat után egyezsége jutottak a tagállamok egymással és az Európai Parlamenttel az új, 2014-2020-as Közös Agrárpolitikáról (KAP). 2013. júniusában megszületett a politikai megállapodás az Európai Bizottság, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Parlament képviselői között a KAP reformjáról.

A megállapodáshoz még a teljes Tanácsnak és az Európai Parlament plenáris ülésének is beleegyezését kell adnia, ám az egyezés megnyitja az utat az Európai Unió költségvetésének mintegy kétötödét kitevő új, 2014-2020-as KAP előtt. Mi jellemezte a vitát, s miként sikerült a magyar érdekeket érvényesíteni? Erről beszélgettünk Glattfelder Béla európai parlamenti képviselővel.

takarítási lehetőségeket, hogy akár a közös európai költségvetés megnyirbálásán keresztül, saját nemzetgazdaságuk számára forrásokat őrizzenek meg. Érveik szerint a megemelkedett világpiaci árak sem indokolják az agrárágazat támogatását, a szektor akkor kapjon támogatást, ha úgymond közjavakat hoz létre.

Mi volt a magyar álláspont?

A KAP jövőjéről szóló vitában elmondtuk, hogy nekünk a változtatáshoz semmilyen érdekünk sem fűződik. Magyarország nem támogatja a KAP pénzügyi kereteinek megnyirbálását. A 2011-es magyar EU-elnökség egyik legfontosabb

Hogyan értékeli a 2014-2020-as uniós közös agrárpolitikáról szóló vitát?

Egy kicsit sarkosan fogalmazva, a KAP-pal kapcsolatos elmúlt háromévi vita egyik legfontosabb eredménye, hogy a KAP továbbra is létezni fog, forrásait nem vágják vissza. Az EU-ban számos olyan hangot lehetett hallani, amelyek kételkedtek a KAP létjogosultságában, az agrártámogatások megnyirbálása vagy megszüntetése mellett érveltek. Ez egyfelől a „piacfélítő” liberálisok háza táján fogalmazódott meg, de másfelől az EU nagy befizető országai, illetve az északi tagállamok is hasonló véleményen voltak. Részben a gazdasági válság okán, azok a tagállamok, amelyek korábban a KAP fő finanszírozói voltak, most keresik a meg-

„Azt képviseltük, hogy nem is a KAP reformjáról, hanem annak jövőjéről kell beszélni. Működő agrárpolitikára van szükség, amely a gazdák és Magyarország érdekeit is figyelembe veszi.”

Glattfelder Béla

célja a KAP megőrzése, a mezőgazdasági támogatások megvédése volt. Fazekas Sándor miniszter úr elérte, hogy ezt a KAP-ról szóló tanácsi alapdokumentumban, az ún. Elnökségi Következtetésekben is rögzítsék, amely jelentős mértékben segített jó vágányra helyezni az akkor induló KAP vitát.

Mi jellemzi az Európai Unió mezőgazdaságát?

Az európai a világ egyik legversenyképesebb mezőgazdasága. A világon a legtöbb mezőgazdasági terméket az európai agrárium exportálja, és itt a nem szubvencionált termékekről van szó, hiszen ma már az export-szubvenció egész minimális mértékben érvényesül. A támogatások nagy része nem kapcsolódik már sem az exporthoz, sem a termeléshez. A mai támogatások különböző környezetvédelmi, állatjóléti előírások teljesítéséhez kapcsolódnak, illetve a vidékfejlesztés célkitűzéseire. Tehát ez már közel sem az a mezőgazdasági politika, amit régen a szélsőséges liberálisok piacellenes intézkedésként írtak le.

Mi az úniós támogatás szerepe?

A mai európai támogatások feladata az, hogy azokat a versenyhátrányokat ellensúlyozzák, amelyek abból adódnak, hogy az európai termelőknek lényegesen több – például állatjóléti, környezetvédelmi, növényvédelmi – előírásnak kell megfelelniük, mint a versenytársaiknak. Ezek a források teszik lehetővé azt, hogy Európa a mezőgazdasági termékekből nagyjából önellátó legyen. Ha ezek a források megszűnének, az európai mezőgazdaság összeomlana, és meghatározó élelmiszerekből is nagymértékben szorulnánk importra. Mindez nemzetbiztonsági kérdés is. Az élelmiszerbiztonsági kockázat a világ népességének bővülésével egyre nagyobb lesz. Ebben a helyzetben az európai mezőgazdasági termelést leépíteni felelőtlen. Éppen ezért az én megközelítemben a KAP jövőjéről szóló vitában a legfontosabb kérdés az élelmiszer-biztonság megőrzése volt. A legfontosabb közjő, amelyet az agrárszektor szolgáltat, az maga a mezőgazdasági termék.

A magyar érdekek érvényesítésére miként nyílt mód?

A KAP-nak stabilitásra, nem pedig reformokra van szüksége. Magyarország minden eddigi reform - azaz a források újraelosztása és különféle részérdekek érvényesítése - esetén rosszul járt. Vegyük példaként a kukorica-intervenció megszüntetését, vagy a gabona-intervenció lehetőségének a beszűkítését, de beszélhetünk akár a cukorágazat reformjáról is. Ez utóbbi következtében Magyarországon egy cukorgyár maradt meg. A szőlő-bor ágazat reformjának következtében pedig Magyarország bor-importőrre vált. Éppen ezért azt képviseltük, hogy nem

is a KAP reformjáról (amely nemegyszer annak épp a leépítéséről szólt), hanem annak jövőjéről kell beszélni. Működő agrárpolitikára van szükség, amely a gazdák és Magyarország érdekeit is figyelembe veszi.

Magyar szempontból milyen eredményeket sikerült elérni a közvetlen kifizetéseknel?

Alapvető fontosságú, hogy megszűnik az új tagállambeli, és így a magyar gazdák hátrányos megkülönböztetése a közvetlen kifizetések terén. A magyar gazdák ugyanúgy a támogatások 100 százalékát kapják, mint a régi tagállamok termelői. Ennek is köszönhetően a magyar mezőgazdaság a 2014-2020-as költségvetési időszakban - nominális értéken - 20 százalékkal több támogatáshoz jut hozzá, mint a megelőző hét esztendőben. A következő hét éves időszakban is fennmarad a 2004 után csatlakozott tagállamok többsége, így hazánk által is használt Egységes Területalapú Támogatás (SAPS). A kisebb gazdák egy jelentősen egyszerűsített rendszerhez csatlakozhatnak, amelyben egy fix támogatási összeget kaphatnak jóval kisebb követelmények teljesítéséért cserébe. A generációváltás segítésére a fiatal gazdák a gazdálkodás első öt évében címzett többlettámogatáshoz juthatnak hozzá.

Mi történt termeléshez kötött támogatások esetében?

Magyar szempontból fontos eredmény, hogy viszonylag széles körben sikerült megőrizni a termeléshez kötött támogatásokat. Ezek a támogatások létfontosságúak bizonyos ágazatok, pl. a kérődző állattartás fennmaradásához Magyarországon.

Mi a helyzet a mezőgazdaság úgynevezett zöldítésével?

Az EU agrárpolitikája már jelenleg is a legzöldebb, legkörnyezetvédebb a világon. Ezért is volt elfogadhatatlan, hogy az Európai Bizottság javaslatai alapján - a támogatásért cserébe - széles körben új környezetvédelmi intézkedéseket vezessenek be. Ezek megdrágítják a termelést, és arra kényszerítik a gazdákat, hogy jelentős területeken hagyjanak fel a termeléssel. Az úgynevezett zöldítés - azaz a környezetkímélő és fenntartható mezőgazdasági termelés még hangsúlyosabb előtérbe kerülése - miatt csökkenhet a termőterület Európában. Ráadásul jelentősen növeli a gazdák adminisztrációs terheit és csökkenti jövedelmezőségüket. Bár épp ez is a rejtett célja, hogy olyan feltételeket teremtsen, amely mellett a gazdáknak ne legyen érdemes közvetlen kifizetést igénybe venniük. Ezért a megfogalmazódó zöldítési elképzelésekkel szemben igyekeztünk fellépni. Sok esetben sikerült visszaszorítani az erre irányuló törekvéseket, ha nem is teljes mér-

tékben. Például a kisgazdaságok mentesülnek a zöldítés követelményeinek teljesítése alól. Másik példa: az Európai Bizottság azt javasolta, hogy a gazdák földjeik egy részét vonják ki a termelésből, és azon létesítsenek ún. ökológiai fókuszterületet. Az Európai Parlamentben benyújtott javaslatom alapján sikerült elérni, hogy ezeken a területeken a gazdák energiaerdőket telepíthessenek.

A piaci támogatások sora hogyan alakult?

Ki kell emelni, hogy sikerült megőrizni a legfontosabb piaci szabályozásokat. Így 2017. szeptemberéig fennmaradhat a cukorkvóta, s ekképp tovább működhet az egyetlen megmaradt cukorgyár, a kaposvári. 2030-ig hatályban lesznek a szőlőtelepítési korlátozások. Ezek nélkül a tőkeerős spanyol, olasz borászatok hatalmas mértékű szőlőtelepítésekbe foghattak volna, kiszorítva a kevésbé versenyképes magyar termelőket. Hazánk az Európai Unió legnagyobb izoglúkoz termelője, a teljes előállítás harmada történik nálunk. Képviselői javaslatomra 2014-től mintegy 15 százalékkal, azaz 30 000 tonnával nő Magyarország éves izoglúkoz kvótája. Ez egyedülálló eredmény, hiszen egyetlen más tagállam termelési kvótája sem emelkedett. A kukorica alapanyagból készülő termék hazai vertikuma sok embernek ad munkát, ugyanakkor az izoglúkoz előállítására révén növekszik az élelmiszer-gazdaság hozzáadott értéke, a feldolgozott kukorica pedig takarmányként hasznosítható. A tejkvótákat viszont sajnos nem sikerült megőrizni, 2015-ben megszűnnek. Az annak helyébe lépő piaci szabályozás nem biztos, hogy képes biztosítani a termelők számára a tejszabályozás stabilitását.

Milyen eredmény született a vidékfejlesztési támogatásnál?

Jóval rugalmasabbá válik a KAP vidékfejlesztési területe. A vidékfejlesztési forrásokat a tagállamok jóval szabadabban használhatják fel, mint a 2007-2013-as költségvetési időszakban. Marad az alapvető koncepció, hogy a tagállamok egy intézkedési „menü” alapján állítsák össze saját igényeikre szabott vidékfejlesztési programjukat. Eltörlik a tengelyekre osztott rendszert, amelyet hat, szélesebb „prioritás”, azokon belül pedig célterületek váltanak fel. Kulcsszerepet kapnak a megújuló energiákhoz és az energiahatékonyság javításához kapcsolódó beruházások. Magyar szempontból különösen fontos eredmény, amelynek jelentőségére az ideai aszály is rávilágított, hogy lehetővé vált az öntözési beruházások támogatása új fejlesztés esetén is. Az Európai Bizottság eredeti javaslata ugyanis minden öntözési beruházásnál 25 százalékos vízhasználat-csökkenést írt volna elő. Ilyen feltételek mellett csak a már meglévő öntözési kapacitások lettek volna támogathatók.

AGRÁR-KÖRNYEZETGAZDASÁGI PROGRAM - ADATSZOLGÁLTATÁSI IDŐSZAK

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) 2013. szeptember 1. és 2013. november 30. között várja az agrár-környezetgazdálkodási programban (AKG) résztvevő gazdálkodók 2012/13-as gazdálkodási évi naplójának adatait. Az adatszolgáltatást csak elektronikus úton,

ügyfélkapun keresztül tehetik meg az érintettek.

A nyomtatvány, a kitöltési útmutató, valamint a kitöltéséhez szükséges Általános Nyomtatványkitöltő Keretprogram a NÉBIH honlapjáról tölthető le. Az egyes célprog-

ram-csoportokhoz (szántó, ültetvény, gyeplő, nádas) kapcsolódóan más-más adatlapokat szükséges beadni. Ezek adattartalma ez évben sem változott lényegesen.

Az adatszolgáltatásnak a szántóföldi és az ültetvényes célprogramoknál a 2012/2013-as évre készített tápanyag-gazdálkodási terv részét képezi, emellett a tavalyi évhez hasonlóan a növényvédőszeres kezeléseket is rögzíteni kell az úgynevezett web-GN-be.

A web-GN benyújtásának elmulasztása szankcióval jár, 15 százalékkal csökkenhet az adott évi kifizetés.

A dokumentáció elkészítéséhez, benyújtásához ingyenes segítséget nyújtanak a kamarai tanácsadók.

EMELKEDIK AZ ÁLLATJÓLÉTI TÁMOGATÁS

Az állatjóléti támogatást a sertés- és a baromfiágazat veheti igénybe. A szektor szereplői együttesen 10 milliárd forintot kaptak az elmúlt években. Ebből a baromfitermelők 4 milliárd, a sertéstartók 6 milliárd forinttal részesedtek.

A Vidékfejlesztési Minisztérium úgy döntött, hogy 2013-ban 20 százalékkal növeli az errefordítható összeget. A többletforrást várhatóan az év végéig ki is fizetik a gazdálkodóknak. Alapesetben ugyanis a kifizető ügynökségként működő Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal csak a következő évben utalja ki az állattartóknak a tárgyévben jogszzerűen megállapított támogatási összegeket.

A támogatás bővítésével a két állattenyésztési szektor együttesen 12 milliárd forinthez juthat hozzá a 2013-as évre vonatkozóan.

A baromfitermelőknek 4 milliárd forint helyett 4,8 milliárd, a sertéstartóknak 6 milliárd helyett 7,2 milliárd forintot folyósítanak.

www.magyarbankok.hu

**Széchenyi Agrár kártya
„Jövet-menet”**

BusinessCard Takarékbank
Kártya
Master Card

MAGYAR TAKARÉK
A HAZAI BANK

Egy mozgásban lévő bank,
a mozgásban lévőknek

EGYEDÜL ÉS EGYÜTT A HORTOBÁGYON

Dr. Kun Péter orientalista, keletkutató, a Magyar Tudományos Akadémia néprajzi kutató csoportjának munkatársa, fő kutatási területe a közép- és belső-ázsiai (elsősorban kazah és mongol) lovas nomád népek tárgyi kultúrája, de publikációs tevékenységének része a Hortobágy néprajza is. „Szelek szárnyán” című kötetében a sztyeppei nomádok lovas kultúrájáról ír. Munkásságát az MTA 2005-ben Akadémiai Ifjúsági Díjjal ismerte el. A Kunszövetség ügyvivő testületének tagja. A 38 éves fiatalember nem mellesleg őstermelő (családi) gazdálkodó, egy állattartó szövetkezet létrehozója, ebben a minőségében kérdeztük tevékenységéről.

- Mindig közel állt hozzám az állattartás- mondja Kun Péter vállalkozó, vagy illőbb szóval: gazdálkodó - A felmenőim paraszt- meg pásztoremberek voltak. Az első saját jószágaimat 1993-ban vettem, ami néhány hortobágyi racka meg egy ló vásárlását jelenti. De a tanulmányaim miatt időszakosan fel kellett hagyni az állattartással. 1998-ban vásároltam újra egy kancát és három racka juhot, innen indult a vállalkozás. 2001-ben találtuk meg a feleségemmel azt a tanyát, ahol azóta is élünk. Ideális helyen, a Hortobágyi Nemzeti Park szívében. Itt kezdtük el építeni a gazdaságunkat. Először hortobágyi és gyimesi racka törzstenyészetem volt, illetve a lótenyésztés jelentette a másik fő irányt. Közben történt egy struktúraváltás: jó néhány éve húsmarhára cseréltük a juhokat. Tanyán élünk immár tizenharmadik éve, itt töltjük a minden napjainkat, a gyerekeink ide születtek.

A kezdetekről a következőket mondta a családfő.

- Őstermelő, családi gazdálkodóként tevékenykedem, a feleségem is. Nem volt éppen

szerencsés az indulás. 2005-ben vettük meg az első tehenet egy baráti kölcsön segítségével, a tehén üsző borja két hónapon belül elpusztult. Később is az eladott bárányokért kapott pénzt nem magunkra költöttük, hanem újabb szarvasmarhák vásárlásába fektettük. Az első húsz állatot úgy szereztük, hogy az állatvásárokból megvettem a napos, hetes borjakat és azokat kézből neveltük. Még mindig megvannak ezek a jószágok, így értük el a húszegyedes állományt, és onnan kezdve már nagyobb üszőket vásároltunk, szintén a juhok árából.

Ez bizony nem egységes állomány, amikor mindenki igyekszik a legjobb fajttal dolgozni.

- Valóban. Nem egységes az állomány. Az lett volna szép, ha az ember egy törzstenyészetből vásárolja meg az állatokat, de én ezt nem tudtam megengedni magamnak. Nem is baj, mert én nagyon fontosnak tartom az állatnál a röghatást, soha nem szerettem felnőtt jószágot venni, mert ha lehozunk a hegyekből, vagy a Dunántúlról bármilyen jószágot a Hortobágyra, az megsínyli, de amelyik itt nő fel,

ebben a környezetben, abból jó anyaállat lesz, erős borjakat tud nevelni. Ezt bizonyítják a számok is. Lényegében az alapállomány magyartarka és keresztezett válfajai, a vásárolt állatok jórészt magyartarkák limousinnal és charollais-vel keresztezve, ehhez az alapállományhoz most már következetesen vörös angus és genetikailag szarvatlan, könnyű elést örökítő charollais bikákat használunk. Ez igen jó iránynak mutatkozik. Gyorsan nagy tömegűre nőnek, jól hasznosítják az itteni gyengébb gyepeket is. Ennek az állománynak - legyen az angus, vagy charollais, illetve keresztezett változatai - kitűnőek a termelési eredményei. Az ideai adatok alapján 174 napos átlagos választási korban a bikákat 249 kilóval, az üszőket pedig 237,5 kilóval választottuk. Ezek az adatok egy aszályos évben magukért beszélnek. Van kiemelkedő példa is, pontosan 7 hónapos borjút választottunk az anyja alól 305 kilóval.

A húsmarhatartás a mezőgazdaság sikerágazata. A ló viszont köztudottan ráfizetéses.

- De nem nálam. Lehet, hogy különlegességné számít, amit csak lehet, minden munkafolyamatot ló hátáról végzünk. Nem dísznek tartjuk a lovakat, hanem részt vesznek a mindennapi munkában, pl. terelés, borjúválasztás, az összes kezelésnél az oltófolyosóba való beteretelés, bilyogozáskor pályvával, illetve lasszóval fogunk meg minden állatot. Munkalovak. Erre a legalkalmasabb fajta az amerikai quarter horse, amit a cowboyok használnak, olyan munkakészsége, a borjúhoz, vagy a felnőtt marhához való viszonya, ami erre a munkára száz százalékban alkalmassá teszi. Nálam nem viszi a pénzt, minimum nullszaldós a lótenyésztés. Végig a legelőn vannak, és egy ló tartása éves szinten nem kerül többé 28 ezer forintnál, amiben benne van a féreghajtás, a gyógyszer, a takarmány.

„Ha azt mondom, hogy reménytelen helyzetben is kisegítettek a hitelükkel és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége mellett, akkor elmondtam mindent.”

Dr. Kun Péter

Szakmai körökben egyre inkább elismert szövetkezet vezetője is Kun Péter. Miként sikerült az, ami másoknak nem nagyon, egy prosperáló közösséget létrehozni? - kérdeztük a vállalkozót.

- Tavaly januárban összeültem pár szomszédossal és úgy döntöttünk, hogy mivel nincs termelői csoport, illetve semmilyen gazdaösszefogás a húsmarha tenyésztők között, csinálunk egyet. Gondoltuk jó lesz, ha 1500 tehenet össze tudunk szedni, ekkora állománnyal a hátunk mögött már tudjuk érvényesíteni az érdekeinket. Meglepő módon már a megalakuláskor 3600 tehénnel léptek be gazdáik, a múlt évet úgy zártuk, hogy 7500 üsző és tehén van a tagok tulajdonában, ami a hortobágyi húsmarha állomány 70 százaléka. Idén létszámstopot rendelt el a közgyűlés, így aztán most 4000 tehénnel állnak sorban a gazdák, várják, hogy csatlakozhassanak hozzánk, ami azt jelenti, hogy ha őket is felvesszük, akkor az ország húsmarha állományának tíz százalékát a Hortobágyi Menti Húsmarhatartók Szervezete koordinálja.

Mi a titka, hogy míg mások nem tudnak összefogni, az önök szövetkezése virul - tudakoltuk az okokat.

- Ez egy rendhagyó szervezet. Végignéztem, hogy az elmúlt két évtizedben milyen indokkal szűntek meg, mentek tönkre termelői csoportok és TЭСZ-ek. Nem akartunk erre az útra lépni. Új összefogást kerestünk, ezért nem is volt jogi formánk fél évig. Végül októberben lett mire bejegyezte a bíróság a szövetkezetet, nem voltunk hajlandók egy kialakult rendszerbe betenni magunkat, mert akkor meghalt volna az egész működés. Végül is egy szolgáltató szövetkezeti formát találtunk, amelyben megfelelő módon tudjuk érvényesíteni az érdekeinket. Nagyon fontos, hogy én és a vezető társaim ingyen és bérmentve végezzük a munkát, hogy ez mit jelent, csupán egy példa: tavaly februárban, amikor megalakultunk nagy nyomás nehezedett ránk a borjúnk értékesítése miatt, mert akkor indult újra a török piac, két hét alatt 310 telefonbeszélgetést és 46 tárgyalást bonyolítottunk le. Volt olyan kereskedő, aki

iderepült Ankarából tárgyalni.

Ezek szerint már a megalakulás előtt komolyan vették a társaságot. Ritka jelenség manapság, de úgy látszik, ez itt valóra vált, amiről a következőket mondta Kun Péter.

- Jól mutatja az irántunk megnyilvánuló bizalmat, hogy 15 nagy céggel, szervezettel tudtunk megállapodást kötni, úgy hogy még nem volt jogi formája a szervezetünknek, a több tízmilliárdos éves forgalommal felmutató cégek komolyan vettek bennünket. A partnereink között található a teljesség igénye nélkül a Hunland Trade, a Cargill Magyarország, az OMT Zrt., a Tolnagro, a Polgári Takarékszövetkezet. És ez utóbbinál bővebben is szólnunk kell a kapcsolatról. Induláskor hét pénzügyintézettel kezdtünk tárgyalásokat, és a végén a Polgári Takarékszövetkezet jött ki győztesen. Az összes pénzügyintézethez képest ez bizonyult a legemberibb, legközvetlenebb és leginkább rugalmas szer-

vezetnek. Csupán egy példa: ha hitelügyintézéskor nem tudunk bemenni a pénzügyintézethez, akkor ők kijönnek az ember tanyájára, s a szükséges iratokat ott alá tudjuk írni. Ez egy a sok közül, nem beszélve a betéti meg a hitelkamatok mértékéről, és a különböző kedvező feltételekről. Vállalkozással én is az ügyfelük vagyok. Ha azt mondom, hogy reménytelen helyzetben is kisegítettek a hitelükkel és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége mellett, akkor elmond-

tam mindent. Nem egy sorszám vagyok, hanem Kun Péterként megyek oda, s ők úgy is tárgyalnak velem.

Most hány tagja van a szövetkezetnek, s miként tudja elkerülni azokat a buktatókat, amelyeket más társulások nem tudtak? - kérdeztük.

- Összesen 86 tagunk van, ebből 15 jogi személy, a többi őstermelő, családi gazdálkodó. A tagság 70 százaléka ismeri egymást, a fennmaradó részt az előző 70 százaléknak legalább a fele ismeri, tehát nagyon szoros ismeretségi alapon szerveződünk. Az egyesülés nem vásárolja fel a gazdától a jószágot, és nem értékesíti, mi csupán kialakjuk az árelőnyt, és annak betartásáért mind a két oldal felett öröködünk. Így például a számlát a borjúleadásakor a gazda állítja ki a kereskedőnek, vagy amikor vásárol, az adathor-dozával ellátott tagsági kártyáját bemutatva kapja meg a kedvezményt. Átlátható az egész. Kőkeményen összetartunk, ha például valaki nem oda adja le a borjút, ahova a szövetkezet mondja, abban a pillanatban kizárjuk. Volt ilyenre is példa. Az előnyökről jó tudni, hogy vásárláskor 8 és 55% közötti kedvezményről van szó. Ennyit tudtunk elérni. Az általunk kialakított árelőny alapján egy száz tehenes gazdaság a múlt évben átlagban minimum 3,5 millió forintot takarított meg. Ez nem kevés. A másik nagyon fontos dolog, hogy itt egy kéttehenes gazdának ugyanannyi joga és kötelezettsége van, mint akinek háromszáz tehene van. Teljes az egyenlőség, senkit nem hagyunk magára. Min-

den egyes tárgyaláson, amit én folytatok - és én ehhez ragaszkodtam - legalább két vezetőségi tag, az elnökségből és a felügyelő bizottságból egy-egy, és még két-három gazda mindig jelen van. A tárgyalásokról jegyzőkönyv készül, amit kiküldök a tagságnak, így teljesen tiszta a helyzet. És ne feledjük, hogy folyamatosan fejlesztünk. Most lesz egy szakmai napunk, ahol bemutatjuk a húsmarhatartóknak készült új szoftvert, aminek a kialakításában részt vett a szövetkezetünk is.

A FIATAL GAZDÁK SEGÍTÉSE

A Vidékfejlesztési Minisztérium három alkalommal hirdetett pályázatot kifejezetten a fiatal gazdálkodók részére az idén záruló 2007-2013-as uniós költségvetési ciklusban. Mintegy 3300 termelő egyenként 10 millió, összesen 36 milliárd forinthez jutott hozzá. A tárca más támogatási jogcímei esetében is segítette fejlődésüket, támogatási forráshoz jutásukat: a kertészeti, az állattartó telepeket érintő, az élelmiszeripari és a diverzifikációs támogatások esetében többlet pontot kaptak a fiatal gazda jogcímmel rendelkező pályázók. A kis- és közepes gazdaságokra épülő, változatos mezőgazdasági szerkezet kialakításához alapvető szükség van a fiatal gazdákra. Ezért a kormány a jövőben még inkább támogatni szeretné őket. Erre lehetőség nyílik a Közös Agrárpolitika (KAP) 2014-2020-as költségvetési ciklusában is. A kabinet a KAP keretében külön „fiatal gazda tematikus alprogramot” kíván indítani. Az alprogramban a kockázatkezelési-pénzügyi kérdések és a célzott támogatásoké lehet a legnagyobb szerep, illetve az eddigieknél nagyobb kormányzati figyelmet kaphat a reális gazdálkodási tervek kidolgozása is.

TERMELŐI CSOPORTOK TÁMOGATÁSA – KIFIZETÉSI KÉRELEM BENYÚJTÁSI IDŐSZAKOK

A termelői csoportok létrehozásához és működéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 59/2007. (VII. 10.) FVM rendelet alapján mintegy 140 ügyfél juttatott el kifizetési kérelmet a 2013. június 1. és 30. közti benyújtási időszakban a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz (MVH). A kifizetési kérelmek adminisztratív ellenőrzését és jóváhagyását az MVH folyamatosan végzi, így mintegy 2,1 milliárd forint támogatás kerül most kifizetésre. A termelői csoportok támogatása keretében 2013 szeptemberében nyújthattak be támogatási kérelmet az MVH-hoz azok az ügyfelek, amelyek rendelkeznek a Vidékfejlesztési Minisztérium által kiadott termelői csoport elismeréssel, de eddig még nem adták be támogatási kérelmet az MVH-hoz. A támogatásra jogosult ügyfelek a következő évi kifizetési kérelmeket 2014. június 1. és 30. között adhatják majd be.

KÖTELEZŐ FÖLDHASZNÁLAT-REGISZTRÁCIÓ

A földhasználóknak 2013. szeptember 30-ig kellett eleget tenniük a földhivatal felé földhasználati bejelentési kötelezettségüknek. A bejelentés díjmentes, mivel 2013. februárjában megváltoztak a földhasználati bejelentésre vonatkozó szabályok: eszerint, a földhasználati nyilvántartási eljárás mentesül az igazgatási szolgáltatási díj- és illetékfizetési kötelezettség alól.

A bejelentési kötelezettség az egy hektár alatti földtulajdonosokra is vonatkozik: ha termőföldet, illetve mező- vagy erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földet használnak, vagyis a földrésztletet az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő,

gyümölcsös, kert, rét, legelő, nádas, fásított terület művelési ágban vagy halastóként tartják nyilván, és létezik aranykorona-értéke. Ez azt jelenti, hogy alapesetben, a családi házakhoz tartozó kiskertek kapcsán nem volt bejelentési kötelezettségük a tulajdonosoknak.

A földhasználati bejelentésre a pontos földhasználati adatbázis létrehozása miatt van szükség. Így a földhasználati viszonyok várhatóan átláthatóbbak lesznek, könnyebben felszámolhatóvá válnak a jogszabályok kikerülését szolgáló megállapodások, és csak azok juthatnak majd földhöz, akik jogosultak arra.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, őstermelő, számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- hitelképesség növelése
- hitelhez jutási feltételek javítása
- pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Bankgarancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: 20-80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

AGRÁR- ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSOK

Magyarország az idén lejáró 2007 és 2013 közötti uniós költségvetési ciklusban összesen mintegy 10 milliárd eurós agrár- és vidékfejlesztési támogatásban részesül. Ebből kb. 6,5 milliárd eurót tesz ki a közvetlen uniós forrás, amelynek döntő része a gazdálkodók által igényelhető egységes területalapú támogatás (SAPS).

A közvetlen támogatásokat - kérelem alapján, éves ütemezésben - automatikusan folyósítja a Vidékfejlesztési Minisztérium mindazoknak, akik megfelelnek a jogszabályi feltételeknek.

A tárca a jogvitás eseteket leszámítva minden évben százszázalékos mértékben kifizette az erre rendelkezésre álló forrásokat.

Az Európai Bizottság 2013. júliusi adatai alapján, Magyarország a hétéves költségvetési ciklusban elkölthető kb. 3,8 milliárd eurós vidékfejlesztési keretéből (EMVA - Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap) eddig 2,5 milliárd eurót fizetett ki, amely 66 százalékos felhasználási arányt jelent. Ezzel az adattal hazánk az európai uniós tagállamok középmezőnyébe tartozik, megelőzve többek között Hollandiát, Dániát, Spanyolországot és Olaszországot. A magyar agrárminisztérium célja, hogy az év végéig minden támogatási forrás lekötésre kerüljön. A kifizetések ennél hosszabb ideig is eltarthatnak, mivel a jelenlegi költségvetési időszak pénzügyi keretéből 2015 végéig lehetséges a támogatások folyósítása.

OMÉK-2013 - KONFERENCIA A KÖZÖS AGRÁRPOLITIKÁRÓL

Az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár (OMÉK) első napján, 2013. szeptember 18-án tartották „Az új Közös Agrárpolitika - kihívások és új perspektívák” című konferenciát, ahol Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter mellett több szakpolitikus tartott rövid előadást a Közös Agrárpolitika (KAP) témaköréhez kapcsolódóan.

A konferencia köszöntőbeszédében a vidékfejlesztési miniszter méltatta a 76. alkalommal megrendezett OMÉK-ot, valamint nagy hangsúlyt fektetett a KAP eddigi teljesítményére, illetve a KAP 2014-2020-as átalakításával kapcsolatos kihívásokra és eredményekre. Így például arra, hogy a jövőben csak az kaphat támogatást, aki tényleges mezőgazdasági tevékenységet is végez.

Részletezte az új KAP már eddig is ismert, ám rendkívül fontos elemeit, amelyek a jövőben ténylegesen átalakítják a támogatási és kifizetési rendszert.

Czerván György, agrárgazdaságért felelős államtitkár a 2014-2020-as új KAP eredmé-

nyeit magyar szempontból értékelte. Az államtitkár nagy sikernek tartja, hogy a magyar részesedés a KAP forrásaiból 2,4-ről 3,2 százalékra emelkedett, miközben nőtt az uniós tagállamok száma.

A Magyarország számára elérhető éves közvetlen támogatási keret mintegy 1,2 milliárd euró lesz, az éves vidékfejlesztési keret pedig közel 490 millió euró.

Az Egységes Területalapú Támogatást (SAPS-ot) alkalmazó országoknak, így hazánknak jelenleg több választási lehetőséget kell mérlegelniük: azt, hogy 2015-ig, 2018-ig, avagy 2020-ig alkalmazzák a jelenlegi SAPS rendszert, és csak ezt követően állnak át teljes egészében az újfajta finanszírozási módszerre, a BPS-re (alaptámogatási rendszer - Basic Payment Scheme).

E nagyfontosságú döntést csak akkor lehet majd meghozni, amikor már minden tekintetben és részletében letisztult a 2014-2020-as időszakra érvényes KAP, vagyis véglegesednek a végrehajtási jogszabályok.

SERTÉS-TENYÉSZTÉSI TÁMOGATÁS

A sertéságazat fejlődésének egyik legfontosabb feltétele a jó minőségű, magas élvezeti értékű termékek előállítása és értékesítése. Ennek érdekében javítani szükséges a sertés törzstenyészetek technikai hátterét, a megbízható teljesítményvizsgálatot, a hatékony nemesítést, hogy kiváló tenyészállatokat lehessen szaporítani.

E megfontolásból a Vidékfejlesztési Minisztérium a sertésprogram keretében 98 millió forintos nemzeti forrást biztosít a tenyésztést szolgáló technikai eszközök beszerzésére. Az agrárkormányzat a törzstenyészetek fejlesztésével a hazai sertésstenyésztési feltételek javítását, a megfelelő tenyészállatok szaporításának biztosítását tűzte ki célul.

A gazdálkodók 2013. szeptember 30. és 2013. október 15. között igényelhetnek támogatási forrást a) tenyészállat, b) az üzemi saját teljesítmény vizsgálat végzéséhez szükséges mérleg, és c) a mesterséges termékenyítéshez szükséges labor-eszközök beszerzéséhez.

Az állattartó a számlával igazolt beszerzési ár és felmerülő költség mértékéig, de legfeljebb a támogatásról rendelkező jogszabály (78/2013. (IX. 10.) VM rendelet) mellékletében rögzített maximális összegig igényelhet támogatást, amennyiben a rendelkezésére bocsátható de minimis pénzügyi keret nem használta fel.

A támogatásra azon törzskönyvezett sertésstenyészet állattartói jogosultak, akik rendelkeznek a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalnál regisztrációval, nincs köztartozásuk és a tenyésztő munkához kapcsolódó nyilvántartásokat vezetik. További feltétel, hogy a beszerzett állatokat legalább egy éven át telepükön tartják, illetve az eszközöket legalább egy évig rendeltetésszerűen használják.

KERTÉSZETI GÉPTÁMOGATÁS - NAGY ÉRDEKLŐDÉS

A kertészeti ágazat technológiai színvonalának javítása, környezetbarát (energiatakarékos) gépek és technológiai berendezések beszerzése céljából 25 milliárd forintos támogatási konstrukció került meghirdetésre 2013. augusztus közepén. Az elszámolható költségek 35 százalékát kitevő támogatás a kertészeti gépkatalógusban közzétett kertészeti gépek, berendezések beszerzésére vehető igénybe. A támogatási kiírás szerint kis értékűnek minősül az a beruházás, amelynél a támogatás összege maximum 5 millió forint; nagy értékűnek pedig az, amelynél a támogatás összege maximum 50 millió forint.

A vissza nem térítendő támogatás igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, amely a TEAOR '08 szerint meghatározott mezőgazdasági tevékenységek közül a 01.1, 01.2, 01.3, vagy 01.5 alágazatba tartozó tevékenységet folytat, és az értéke-

sítésből származó árbevételének legalább 50 százaléka kapcsolódik a nem-feldolgozott kertészeti termék értékesítéséhez. A gazdálkodó a támogatást csak abban az esetben veheti igénybe, ha a beruházással érintett mezőgazdasági üzemének mérete meghaladja a 4 Európai Méretegységet (EUME). Induló vállalkozás nagy értékű beruházásra nem nyújthat be támogatási kérelmet, egyúttal vállalnia kell, hogy üzemmérete legkésőbb a beruházás befejezését követő első naptári évben eléri a 4 EUME-t.

A támogatási kérelmek benyújtására a keretösszeg kimerüléséig, de legkésőbb 2013. október 18-ig van lehetőség. A kiírás iránt igen élénk érdeklődés mutatkozik, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal adatai alapján a beadott pályázatokban szereplő támogatási igény két hét alatt elérte a keretösszeg 85 százalékát.

ÜTEMESEBB TÁMOGATÁS KIFIZETÉS

A szabályozás módosítása lehetővé teszi, hogy a kedvezményezett gazdálkodók egyes beruházási támogatásoknál az idén még egyszer kifizetési kérelmet nyújthassanak be a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz.

Így azok a gazdálkodók, akik a 2013. augusztus 1-jén megnyílt igénylési időszakban, augusztus végéig beadtak kifizetési kérelmüket, a 2013. december 31-ig újabb kifizetési kérelmet is benyújthatnak.

A lehetőség az alábbi jogcímeekre vonatkozik:

- **Az öntözés, a melloráció és a területi vízgazdálkodás mezőgazdasági üzemi és közösségi létesítményeinek fejlesztése** - a 34/2008. (III.27.) FVM rendelet szerint 2011. szeptember 15. és 2011. október 14. között benyújtott támogatási kérelmek alapján folyamatban lévő ügyek (Öntözés 4. benyújtási időszak),
- **Kertészet korszerűsítése** - a 103/2011. (XI. 8.) VM rendelet szerint 2012. január 1. és 31. között benyújtott támogatási kérelmek alapján folyamatban lévő ügyek (Kertészetek korszerűsítése 3. benyújtási időszak),
- **Mezőgazdasági utak fejlesztése** - a 111/2011. (XI. 24.) VM rendelet szerint 2012. január 1. - 31. között benyújtott támogatási kérelmek alapján folyamatban lévő ügyek (Mezőgazdasági. út 2. benyújtási időszak),
- **Mezőgazdasági termékek értéknövelése** - a 49/2012. (V. 22.) VM rendelet szerint 2012. június 22. - 2012. július 23. között benyújtott támogatási kérelmek alapján folyamatban lévő ügyek (ÉLIP 3. benyújtási időszak),
- **Állattartó telepek korszerűsítése** - a 61/2012. (VI.29.) VM rendelet szerint 2012. augusztus 1. - 2012. augusztus 31. között benyújtott támogatási kérelmek alapján folyamatban lévő ügyek (ÁTK IV. 4. benyújtási időszak).

A szabályozás célja, hogy a beruházásokhoz szükséges támogatási források biztosítása ütemesebb legyen.

A kifizetési kérelmeket továbbra is kizárólag elektronikus úton, az ügyfélkapun keresztül lehet benyújtani.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)
 Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Molnár Szilvia | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Zöld szám: (80) 203 760
 Fax: (1) 373 8455 | Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Hungary Kft. 2600 Vác, Nádas u. 6., felelős vezető: Lakatos Imre ügyvezető